

Prim. MUDr. Aleš Chrdle: Koronavirus můžeme porazit teplou vodou, mýdlem a textilními ústenkami

Primář Infekčního oddělení českobudějovické nemocnice MUDr. Aleš Chrdle nám v rozhovoru poskytl erudované a věcné informace o novém typu koronaviru a nemoci COVID-19, kterou tento vir způsobuje. A také o tom, co by měl každý z nás běžně dělat, aby zamezil šíření nákazy.

Bojíte se nového koronaviru?

Mám z něj respekt, podobně jako elektrikář musí mít respekt z elektřiny. Naším lidem na oddělení říkám, že pravděpodobnost, že se nakazí v práci, není o moc větší, než že se nakazí někde na nákupu. V práci si totiž jsou vědomi možného nebezpečí a všichni jsou dobře vycvičení, jak používat osobní ochranné prostředky. Venku si to ale nemusíme uvědomit, a proto se můžeme nakazit snadněji. Proto tvrdím, že koronavirus dokážeme porazit teplou vodou, mýdlem a textilními rouškami – ale vynásobeno deseti miliony lidí, kteří přijmou za své tato přísnější hygienická opatření. Epidemie jižními Čechami projde, ale jak rychle a s jak velkými následky, to záleží především na solidaritě mezi lidmi venku – nakolik jsou ochotni obětovat své pohodlí a zábavu, ale mnozí i část své obživy.

Dá se epidemie zastavit?

Hlavním smyslem současných opatření je epidemii zpomalit – rozložit do delšího časového úseku – pokud přijmeme na intenzivní péči sto pacientů, je velký rozdíl, zda přijdou všichni během jednoho týdne nebo během tří měsíců. V prvním případě situaci nejsme schopni zvládnout, ve druhém snad ano.

Řízení karanténních opatření je podobně jako řídit plný nákladák na cestě z kopce – víte, že kopec musíte sjet, ale když pojedete moc rychle, můžete havarovat a určitě část nákladu vysypete. Když pojedete pomalu, nikam nedejete. Stejně tak i nyní je snaha přibrzdit rychlost epidemie tak, aby zdravotní systém byl schopen se o nemocné slušně postarat.

Jak probíhá nemoc COVID-19?

Jako většina akutních respiračních infekcí, tedy horečka, kašel, někdy dušnost. Většina pacientů s prokázanou nákazou koronavirem může stonat doma – podobně jako při ostatních virozách mohou mít jen mírné příznaky. Na našem oddělení a na ARO se pak můžeme starat o pacienty s těžším průběhem, většinou s virovým zápalom plic nebo dalšími komplikacemi.

Jak vypadá péče o pacienty s COVID-19?

Při péči o pacienty s COVID-19 nebo podezřením na tuto nemoc musíme zajistit hned tři zásadní věci – jednak se dobře postarat o daného pacienta s respiračními příznaky, dále chránit sebe i okolí před nákazou a v neposlední řadě diagnostikovat a léčit další akutní stavy, které se jako COVID mohou tvářit, ale ve skutečnosti se jedná o něco jiného. Již jsme takto na našem oddělení zdiagnostikovali a léčili srdeční selhání, diabetickou ketoacidózu nebo zánět žlučníku. Všichni měli zvýšenou teplotu a byli dušní.

Jak se změnil život na Infekčním oddělení?

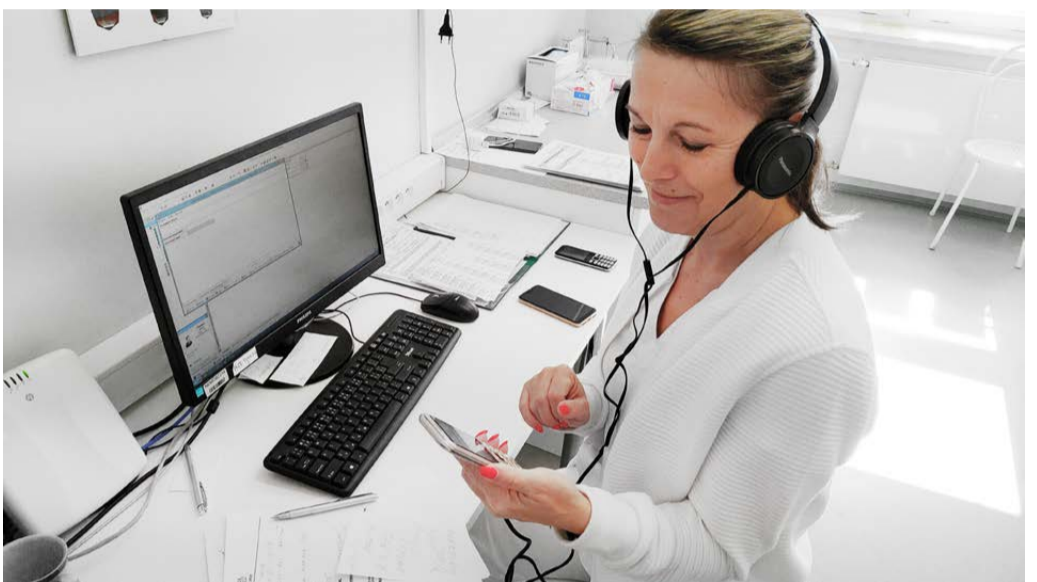
Nyní děláme mnohem více terénních a edukačních aktivit. Díky spolupráci s Laboratoří molekulární biologie a genetiky jsme jako první v České republice zavedli testovací místo pro ambulantní pacienty (drive-in mikrobus) a naše laboratoř začala vyšetřovat na nový koronavirus jako druhá hned po Státním zdravotním ústavu. V současné době se slibně rozjela spolupráce s Biologickým centrem Akademie věd České republiky a Přírodovědeckou fakultou Jihočeské univerzity, kteří testují vzorky z okresních nemocnic.

Také jsme se jako první začali starat o pacienty na dálku, nikdy jsme nehospitalizovali lehké průběhy ani lidí v karanténě. I nyní máme většinu pozitivních pacientů ve virtuální ambulanci – tedy jsou doma a my jsme s nimi v pravidelném telefonickém kontaktu. V případě zhoršení pak můžeme rychle reagovat a přijmout je na oddělení. S narůstajícím počtem případů se více budeme spoléhat na praktické lékaře. V nemocnici by skutečně měli být jen ti, jejichž zdravotní stav si vyžaduje nemocniční péči.

Na oddělení nyní fungujeme jako filtr, pacienti s podezřením na COVID-19 přijdou

Staniční sestra Ivana Čížková, prim. MUDr. Aleš Chrdle | Foto: archiv autora

Mgr. Jitka Kosáčková v zázemí odběrového místa koordinuje příjezd a vyšetření pacientů | Foto: archiv autora

Odběrový mikrobus | Foto: Jan Luxík

Drive-in Infekčního oddělení | Foto: Jan Luxík

k nám, zajistíme je a léčíme jejich akutní potíže a přitom čekáme na vyšetření na COVID-19. Pokud je negativní, pokračují dál na další oddělení, pokud je vyšetření pozitivní, zůstávají u nás.

S čím zápolíte nejvíce?

Paradoxně to není nedostatek ochranných prostředků, protože jsme díky přísnému přidělovému systému a skvělé spolupráci s obchodním oddělením dokázali bezpečně překonat dobu, kdy nebylo jisté, zda budou další dodávky. Také to není nedostatek ochotných a dobře vyškolených zdravotníků na všech úrovních. Hlavní výzvou je informační šum jak z médií a sociálních sítí, tak i ze strany některých institucí, které vydávají nová nařízení denně nebo obden. Co platilo včera, už dnes neplatí, a to nás všechny někdy vykoledí.

Uvnitř nemocnice se proto snažíme jednoznačně formulovat doporučení a postupy tak, aby byly stručné, srozumitelné a konzistentní. Pro veřejnost naši lékaři a sestry připravili webovou

stránku <https://infekce.nemcb.cz> a facebookovou stránku www.facebook.com/cbinfekce, kde jsou základní informace. Také jsme natočili dvě instruktážní videa – o mytí rukou a o používání osobních ochranných prostředků pro zdravotníky, kteří se budou starat o pacienty s koronavirovou infekcí.

Co byste vzkázal čtenářům Zpravodaje?

Mujte si často ruce vodou a mýdlem. Dezinfekce je vhodná jen tam, kde voda s mýdlem nejsou k dispozici. **Noste venku textilní roušky** a pravidelně je perte. Jednorázové papírové ústenky nechte těm, kteří se přímo starají o nemocné. Respirátory na veřejnosti vůbec nenoste, jsou určeny pro speciální vysoce rizikové výkony u nemocných s COVID-19, kdy vzniká aerosol. A držte nám i našim pacientům palce.

Bc. Iva Nováková, MBA
Oddělení vnitřních a vnějších vztahů